

Wymagania edukacyjne z przedmiotu: Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej dla klasy 4b4 i 4ad/a

Zajęcia prowadzone są w wymiarze 2h tygodniowo przez jeden semestr.

O wymaganiach edukacyjnych uczniowie zostali przez nauczyciela poinformowani na początku roku szkolnego.

Ocena osiągnięć ucznia nie powinna ograniczać się jedynie do rozpoznawania stopnia opanowania wiadomości i umiejętności. Powinna ona uwzględniać także następujące kryteria:

- biegłość, z jaką uczeń wykonuje zadania (zadanie może być wykonane szybciej lub wolniej, przy pierwszej lub kolejnej próbie, bezbłędnie lub z błędem zauważonym i poprawionym przez ucznia);
- formę opracowania – estetyka opracowania, czytelne zapisywanie liczb;
- formę wypowiedzi – dobór argumentów, komunikatywność, używanie języka ekonomicznego;
- organizowanie pracy własnej przy wykonywaniu zadań;
- samokontrolę;
- wykorzystywanie komputera do wykonywania zadań;

Wymienione powyżej kryteria powinny być podstawą różnicowania ocen pozytywnych.

Jako punkt wyjścia do propozycji przedmiotowego systemu oceniania w ramach przedmiotu przyjęto założenie, że warunkiem uzyskania przez ucznia oceny dopuszczającej jest opanowanie wiadomości i umiejętności co najmniej na poziomie 50% w stosunku do wymagań edukacyjnych. Następnie w celu dostosowania przedmiotowego systemu oceniania do skali ocen szkolnych zaproponowano procentowe normy opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych. Poniżej w tabeli przedstawiono propozycję ocen szkolnych i odpowiadających im poziomów opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych.

Tab. Kryteria oceniania według poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych

Ocena	Poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych
1 (niedostateczny)	poniżej 50% wymagań
2 (dopuszczający)	50-67% wymagań
3 (dostateczny)	68-78% wymagań
4 (dobry)	79-89% wymagań

5 (bardzo dobry)	90-99% wymagań
5 (celujący)	100% wymagań

Niektórzy nauczyciele w procesie oceniania osiągnięć uczniów wolą posługiwać się kryteriami opisowymi, a nie procentowymi. Dla tej grupy nauczycieli zaprezentowano poniżej opisowe kryteria oceniania w ramach podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Tabela. Opisowe kryteria oceniania w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych

Ocena	Kryteria
1 (niedostateczna)	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> nie rozumie poleceń nauczyciela; nie zapamiętuje podstawowych wiadomości; odrzuca pomoc nauczyciela i kolegów w trakcie zajęć; nie wykonuje poleceń, ćwiczeń, prac domowych; nie uczestniczy w wykonywaniu zadań w zespole; nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,.
2 (dopuszczająca)	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> częściowo rozumie polecenia nauczyciela; zapamiętuje podstawowe wiadomości i potrafi je odtworzyć z pomocą nauczyciela; rozpoznaje, nazywa i charakteryzuje z pomocą nauczyciela poznane pojęcia i dokumenty; wykonuje z pomocą nauczyciela proste polecenia i ćwiczenia; uczestniczy w wykonywaniu zadań w zespole; prowadzi zeszyt przedmiotowy,
3 (dostateczna)	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> rozumie polecenia i instrukcje; zapamiętuje podstawowe wiadomości i odtwarza je samodzielnie; rozumie omawiane zagadnienia; samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia i zadania; umie zastosować zdobyte umiejętności w praktyce; aktywnie uczestniczy w wykonywaniu zadań w zespole; systematycznie prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
4 (dobra)	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> rozumie polecenia i instrukcje; zna omawiane na lekcjach zagadnienia i potrafi je zaprezentować w sposób logiczny i spójny; rozumie omawiane na lekcjach zagadnienia i umie je wyjaśnić innym osobom; potrafi formułować wnioski; uczestniczy w dyskusjach i broni swojego stanowiska; aktywnie uczestniczy w lekcjach; poprawnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia i zadania;

Ocena	Kryteria
	<ul style="list-style-type: none"> • umie poprawnie zastosować zdobyte umiejętności w praktyce; • wykazuje zainteresowanie problematyką ekonomiczną; • systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy,
5 (bardzo dobra)	<p>Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien spełnić kryteria jak na ocenę dobrą oraz dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiada bogate wiadomości z zakresu wszystkich treści nauczania; • wykazuje zainteresowanie zjawiskami ekonomicznymi oraz dodatkowymi źródłami informacji dotyczącymi omawianych treści nauczania; • umie samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować; • właściwie interpretuje zjawiska gospodarcze; • potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy; • kieruje pracą zespołu.
6 (celująca)	<p>Na ocenę celującą uczeń powinien spełnić kryteria jak na ocenę bardzo dobrą oraz dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje szczególne zainteresowanie gospodarką; • zdobywa dodatkową wiedzę z zakresu omawianych zagadnień i przekazuje ją innym uczniom; • podejmuje się (indywidualnie lub w zespole) wykonania dodatkowych zadań

Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej:

- odpytywanie;
- prace pisemne (sprawdziany, kartkówki);
- ocena wykonywanych ćwiczeń;
- ocena prac domowych (ćwiczenia, notatki z obserwacji dokonanych przez ucznia, notatki z wycieczek edukacyjnych, notatki dotyczące bieżących wydarzeń gospodarczych);
- ocena zadań praktycznych wykonywanych przez ucznia;
- ocena zaangażowania ucznia na lekcji;
- ocena pracy na lekcji (wypowiedzi ustne, udział w dyskusji, obserwacja zaangażowania uczniów w czasie wykonywania zadań w grupie).

Lp.	Liczba godzin	Temat	Materiał nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
1	1	Zasady pracy na lekcjach przedmiotu „Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej”	Podstawa programowa. Program nauczania. Materiał nauczania. Wymagania edukacyjne. Ocenianie. Sprawy organizacyjne. Organizacja pracy w pracowni.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definiowanie pojęć: „podstawa programowa”, „program nauczania”, „materiał nauczania”. 2. Definiowanie pojęcia „wymagania edukacyjne”. 3. Wyliczanie źródeł, z których uczeń będzie korzystał w czasie nauki (podręcznik, ćwiczenia, inne źródła). 4. Wyjaśnianie zasad oceniania. 	
3-4	2	Podjęcie decyzji o prowadzeniu działalności gospodarczej	Zalety i wady osoby przedsiębiorczej. Cechy ułatwiające i utrudniające prowadzenie działalności gospodarczej. Motywy podejmowania działalności gospodarczej, a życie osobiste. Prowadzenie działalności gospodarczej, a życie osobiste. Etyka w biznesie. Obraz przedsiębiorcy w mediach. Nastawienie proklienckie.	<ul style="list-style-type: none"> • Na podstawie obserwacji rzeczywistości potrafi wskazać etyczne i nieetyczne zachowania przedsiębiorców. • Przedstawia motywy podejmowania działalności gospodarczej. • Charakteryzuje zjawisko „samozatrudnienia”. • Wymienia i charakteryzuje zalety prowadzenia działalności gospodarczej. • Wymienia i charakteryzuje wady prowadzenia działalności gospodarczej. • Wskazuje cechy ułatwiające prowadzenie działalności gospodarczej. • Wskazuje cechy utrudniające prowadzenie działalności gospodarczej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia jaki wpływ może mieć prowadzenia działalności gospodarczej na życie osobiste przedsiębiorcy. • Wyszukuje w Internecie informacje o polskich przedsiębiorcach, którzy odnieśli sukces w świecie i na podstawie przedstawionych informacji identyfikuje czynniki, które spowodowały ten sukces. • Wyjaśnia na czym polega nastawienie proklienckie i wskazuje przykłady osób i firm posiadających takie nastawienie.
5-10	6	Przygotowanie do podjęcia działalności gospodarczej	Nisza rynkowa. Ograniczenia prawne w zakresie swobody podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej – działalność koncesjonowana, działalność wymagająca zezwolenia i działalność regulowana. Polska Klasyfikacja Działalności. Rynek docelowy. Działalność typu B2B i B2C. Miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. Franchyza.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia pojęcie niszy rynkowej. • Wymienia formy ograniczeń prawnych w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej. • Korzysta z wyszukiwarki symboli PKD na stronie internetowej www.stat.gov.pl. • Wyjaśnia, na czym polega działalność typu B2B i typu B2C. • Wyjaśnia pojęcia „franchyza”, „przedsiębiorstwo sieciowe”, „franchyzer”, „franchyzant”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na podstawie opisów sytuacji umie wskazać nisze rynkowe. • Wyjaśnia różnice między działalnością wymagającą koncesji, działalnością wymagającą zezwolenia a działalnością regulowaną. • Ustala symbol PKD dla opisanego rodzaju działalności gospodarczej. • Wskazuje zalety i wady prowadzenia działalności na podstawie umowy franchyzy. • Porównuje prowadzenie przedsiębiorstwa

Lp.	Liczba godzin	Temat	Materiał nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
			Działalność jednoosobowa, a spółka. Firmy rodzinne. Opodatkowanie dochodów uzyskiwanych z działalności gospodarczej. Podatek dochodowy od osób prawnych. Dywidenda i jej opodatkowanie. Księgi rachunkowe. Formy opodatkowania dochodów uzyskiwanych z działalności gospodarczej przez osoby fizyczne: karta podatkowa, ryczałt ewidencjonowany, podatek liniowy, podatek wg skali podatkowej. Kryteria wyboru formy organizacyjno-prawnej prowadzonej działalności gospodarczej. Nazwa (firma) przedsiębiorstwa. Organizacje i urzędy udzielające pomocy osobom podejmującym działalność gospodarczą.	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia kryteria, jakie należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o lokalizacji miejsca wykonywania działalności gospodarczej. Wyjaśnia pojęcie „firma rodzinna”. Wskazuje firmy rodzinne w pobliżu swojego miejsca zamieszkania. Przedstawia wady i zalety poszczególnych form opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Wyjaśnia pojęcia: „karta podatkowa”, „ewidencja przychodów”, „podatkowa księga przychodów i rozchodów”. Wyjaśnia pojęcie „firma”. Wymienia i charakteryzuje kryteria, które należy uwzględnić przy dokonywaniu wyboru formy organizacyjno-prawnej prowadzenia działalności gospodarczej. Ustala nazwę (firmę) dla wybranej formy organizacyjno-prawnej prowadzenia działalności gospodarczej. Wyszukuje adresy organizacji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom podejmującym działalność gospodarczą. 	<p>jednoosobowego z prowadzeniem spółki – wskazuje wady i zalety obu form prowadzenia działalności.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wskazuje wady i zalety prowadzenia firmy rodzinnej. Wyjaśnia zasady opodatkowania osób prawnych. Wyjaśnia pojęcie „księgi rachunkowe”. Wskazuje możliwe do zastosowania formy opodatkowania dochodów dla wskazanych form organizacyjno-prawnych prowadzenia działalności gospodarczej. Określa formę organizacyjno-prawną przedsiębiorstwa na podstawie jego nazwy (firmy przedsiębiorstwa). Umie podjąć działania w celu ochrony nazwy przedsiębiorstwa. Wybiera formę organizacyjno-prawną prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o przedstawione kryteria.
11-12	2	Biznesplan	Pojęcie biznesplanu. Cele biznesplanu. Adresaci biznesplanu. Termin sporządzenia biznesplanu. Struktura i zawartość biznesplanu.	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia pojęcie „biznesplan”. Wymienia adresatów biznesplanu. Wymienia elementy biznesplanu. Wymienia i charakteryzuje elementy analizy SWOT. 	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia cele sporządzania biznesplanu. Charakteryzuje zawartość poszczególnych elementów biznesplanu. Sporządza analizę SWOT na podstawie przedstawionego opisu.
13-	3	Źródła	Wydatki związane z	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia źródła finansowania wydatków, 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteryzuje źródła finansowania, z jakich

Lp.	Liczba godzin	Temat	Materiał nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
15		finansowania wydatków związanych z podjęciem działalności gospodarczej	uruchomieniem działalności gospodarczej. Oszczędności zgromadzone przez przedsiębiorcę. Pożyczka od osób fizycznych. Dotacje dla osób bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą. Fundusze europejskie przeznaczone dla osób podejmujących działalność gospodarczą. Kredyty i pożyczki bankowe. Fundusze pożyczkowe i poręczeniowe. Fundusze venture capital i aniołowie biznesu. Leasing i franczyza jako sposoby ograniczenia wydatków ponoszonych w momencie uruchamiania działalności gospodarczej. Finansowanie działalności gospodarczej po jej uruchomieniu. Kredyt kupiecki. Factoring. Emisja papierów wartościowych.	<p>z jakich mogą korzystać osoby podejmujące działalność gospodarczą.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wyszukuje informacje na temat warunków uzyskania dotacji dla osób bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą. Wyszukuje informacje o funduszach europejskich dostępnych dla osób podejmujących działalność gospodarczą. Wyszukuje oferty banków, funduszy pożyczkowych i funduszy poręczeniowych dla osób podejmujących działalność gospodarczą. Rozumie warunki, jakie należy spełnić ubiegając się o kredyt bankowy lub o pożyczkę, czy poręczenie. Wyjaśnia pojęcie „zdolność kredytowa”. Znajduje informacje o funduszach venture capital i aniołach biznesu. Wyjaśnia, dlaczego leasing i franczyza mogą zmniejszyć zapotrzebowanie na środki finansowe potrzebne do uruchomienia działalności gospodarczej. Wyjaśnia pojęcia „kredyt kupiecki” i factoring. Przewiduje konsekwencje niedotrzymywania terminów płatności w przypadku korzystania z kredytu kupieckiego. Wymienia rodzaje spółek, które mogą pozyskiwać środki na finansowanie działalności gospodarczej z rynku kapitałowego. 	<p>mogą korzystać osoby podejmujące działalność gospodarczą.</p> <ul style="list-style-type: none"> Przygotowuje dokumenty niezbędne do uzyskania dotacji dla osób bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą. Rozumie wymagania, jakie należy spełnić ubiegając się o środki z funduszy europejskich na podjęcie działalności gospodarczej. Porównuje oferty banków, funduszy pożyczkowych i funduszy poręczeniowych dla osób podejmujących działalność gospodarczą. Przygotowuje proste dokumenty potrzebne do uzyskania dofinansowania działalności gospodarczej z funduszy europejskich. Wyszukuje informacje o funduszach europejskich dostępnych dla osób podejmujących działalność gospodarczą. Analizuje wymagania, jakie należy spełnić podejmując współpracę z funduszem venture capital lub z aniołem biznesu. Opisuje formy pozyskiwania środków finansowych potrzebnych do prowadzenia działalności z rynku kapitałowego. Wyjaśnia podstawowe różnice różnice pomiędzy akcjami a obligacjami.
16	1				
17-20	4	Uruchomienie działalności gospodarczej	Wniosek o wpis do CEIDG i załączniki do niego. Umowa spółki. Wnioski o wpis do KRS. Formularze NIP-2 i REGON.	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia czynności związane z podejmowaniem działalności gospodarczej w formie jednoosobowego przedsiębiorstwa osoby fizycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia czynności związane z podejmowaniem działalności gospodarczej w formie spółki i znajduje adresy urzędów, w których może je załatwić.

Lp.	Liczba godzin	Temat	Materiał nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
			<p>Etapy powstawania spółek prawa handlowego. Pieczęć przedsiębiorstwa. Podpis elektroniczny. Rachunek bankowy. Zgłoszenie osób podlegających ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnym do ZUS. Wybór formy opodatkowania dochodów uzyskiwanych z działalności gospodarczej przez wspólników spółek osobowych prawa handlowego. Podatek od towarów i usług. Zwolnienia z podatku od towarów i usług. Konsekwencje wyboru zwolnienia z VAT i rezygnacji ze zwolnienia. Rejestracja na potrzeby podatku od towarów i usług. VAT-R. Obowiązek posiadania kasy fiskalnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Znajduje adresy urzędów, w których może załatwić formalności związane z podejmowaniem działalności gospodarczej w formie jednoosobowego przedsiębiorstwa osoby fizycznej. • Znajduje informacje o najbliższym położonym wydziale Krajowego Rejestru Sądowego. • Wypełnia formularz CEIDG-1 z załącznikami. • Wyszukuje informacje o rodzajach i nazwach formularzy KRS, jakie należy wypełnić przy rejestrowaniu poszczególnych spółek prawa handlowego. • Wyszukuje informacje o bankach prowadzących rachunki bankowe związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. • Na podstawie wskazanych kryteriów dokonuje wyboru banku oferującego najlepsze warunki prowadzenia rachunku bankowego związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą. • Wyjaśnia pojęcie „Podpis elektroniczny” i „profil zaufany”. • Wybiera formularze potrzebne do zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego: osoby prowadzącej działalność gospodarczą, pracowników, zleceniobiorców i członków ich rodzin. • Wyjaśnia istotę podatku od towarów i usług. • Rozumie różnice między podatkiem naliczonym a podatkiem należnym. • Sprawdza, czy określony podatnik może korzystać ze zwolnienia od podatku od towarów i usług. • Sprawdza, czy określony podatnik ma 	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje jakie formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej podlegają wpisowi do CEIDG, a jakie wpisowi do KRS. • Charakteryzuje formę i treść umów (statutów) poszczególnych spółek. • Sporządza umowę spółki prawa cywilnego i spółki jawnej. • Wypełnia wnioski do KRS potrzebne do zarejestrowania poszczególnych spółek prawa handlowego. • Porównuje oferty banków w zakresie prowadzenia rachunków bankowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. • Załatwia formalności potrzebne do uzyskania profilu zaufanego. • Opisuje formalności potrzebne do uzyskania podpisu elektronicznego. • Wypełnia formularze potrzebne do zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego osoby prowadzącej działalność gospodarczą, pracowników, zleceniobiorców i członków ich rodzin. • Opisuje tryb wyboru – przez wspólników spółek osobowych – formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych. • Wyjaśnia konsekwencje bycia podatnikiem zwolnionym od podatku od towarów i usług . • Wyjaśnia konsekwencje bycia czynnym podatnikiem podatku od podatku od towarów i usług. • Wypełnia formularz VAT R.

Lp.	Liczba godzin	Temat	Material nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
				obowiązek rejestrowania sprzedaży za pomocą kasy fiskalnej.	
21-24	4	Lokal, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza	Miejsce wykonywania działalności gospodarczej. Wymagania dotyczące pomieszczeń, w których zatrudniani są pracownicy. Rodzaj działalności gospodarczej, a wymagania dotyczące lokalu. Lokale podlegające kontroli sanitarnej. Budowa i przebudowa lokalu. Oczekiwanie klientów dotyczące lokalu. Odtwarzanie muzyki w lokalu. Abonament RTV. Biuro jako część lokalu. Czynności biurowe. Urządzenia biurowe. Komputer. Oprogramowanie komputerowe wspierające prowadzenie działalności gospodarczej. Legalność oprogramowania. Wolne licencje . Warunki licencji. Telefon. Skaner. Telefaks. Drukarka. Kserokopiarka. Urządzenie wielofunkcyjne. Niszczarka. Projektor multimedialny. Bindownica. Termobindownica. Środki biurowe do przechowywania dokumentów papierowych. Tablice biurowe. Drobnny sprzęt biurowy.	<ul style="list-style-type: none"> Wymienia, w jaki sposób można uzyskać prawo do wykorzystywania do prowadzonej działalności gospodarczej lokalu będącego własnością innych osób. Znajduje firmy oferujące krótkookresowy wynajem powierzchni biurowej, usługi biurowe oraz analizuje i porównuje ich oferty. Wskazuje rodzaje działalności gospodarczej, jakie mogą być prowadzone w mieszkaniu lub domu osoby ją prowadzącej. Korzysta z przepisów prawnych określających wymagania, jakie musi spełniać lokal, w którym zatrudnieni są pracownicy. Znajduje adres i stronę internetową Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego (sanepidu). Znajduje adres i stronę internetową starostwa powiatowego, urzędu gminy (miasta), powiatowego inspektora nadzoru budowlanego. Identyfikuje oczekiwania klientów dotyczące lokalu, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza (dla branży w jakiej uczeń zdobywa zawód). Wyjaśnia pojęcie „czynności biurowe”. Wymienia i charakteryzuje urządzenia biurowe. Wymienia i charakteryzuje środki biurowe do przechowywania dokumentów. Wymienia i charakteryzuje programy komputerowe potrzebne do prowadzenia działalności gospodarczej (dla branży w jakiej 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteryzuje sposoby wykorzystywania do prowadzonej działalności gospodarczej lokali będących własnością innych osób. Wyszukuje przepisy prawne dotyczące wymagań jakie powinien spełniać lokal, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza (dla branży w której się kształci). Sprawdza, na stronach internetowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w przypadku jakich rodzajów działalności gospodarczej, lokal, w którym jest ona prowadzona, musi spełniać szczególne wymagania sanitarne. Znajduje informacje o tym, jakie formalności i w jakich urządzeniach powinien załatwić, gdyby lokal, w którym ma być prowadzona działalność gospodarcza, wymagał budowy, przebudowy albo zmiany sposobu użytkowania. Analizuje lokalizację i sposób urządzenia różnych lokali, w których prowadzona jest działalność gospodarcza pod kątem spełnienia przez nie oczekiwań klientów. Obsługuje urządzenia biurowe. Korzysta ze środków biurowych do przechowywania dokumentów. Obsługuje programy komputerowe potrzebne do prowadzenia działalności (dla branży w jakiej uczeń zdobywa zawód). Analizuje warunki licencji na programy komputerowe. Wyszukuje informacje o programach

Lp.	Liczba godzin	Temat	Material nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
				<p>uczeń zdobywa zawód).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna sposoby zdobycia legalnego oprogramowania. • Wyjaśnia pojęcia „wolne oprogramowanie” i „chmura obliczeniowa”. 	<p>komputerowych potrzebnych do prowadzenia działalności gospodarczej, które są udostępniane na podstawie wolnych licencji (dla branży w jakiej uczeń zdobywa zawód).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedstawia wady i zalety korzystania z chmury obliczeniowej.
25-29	5	Zatrudnianie pracowników	<p>Formy zatrudnienia. Outsourcing. Agencje pracy tymczasowej. Umowa zlecenie i umowa o dzieło. Umowa o pracę. Telepraca. Proces rekrutacji pracowników. Ustalenie warunków zatrudnienia pracowników. Koszty korzystania z różnych form zatrudnienia. Umowa o pracę. Obowiązki pracodawcy w związku z zatrudnieniem pracowników na podstawie umowy o pracę, a obowiązki związane z innymi formami zatrudnienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z kodeksu pracy i innych ustaw i rozporządzeń związanych z zatrudnianiem pracowników. • Wymienia i charakteryzuje różne formy zatrudnienia. • Przedstawia wady i zalety outsourcingu z punktu widzenia pracodawcy. • Przedstawia wady i zalety pracy tymczasowej z punktu widzenia pracodawcy. • Wyjaśnia różnicę pomiędzy umową o dzieło a umową zlecenie. • Przedstawia korzyści pracodawcy związane z zatrudnianiem pracowników na podstawie innych form zatrudnienia niż umowa o pracę. • Odróżnia instruktaż stanowiskowy od instruktażu ogólnego. • Wymienia części akt osobowych. • Wymienia obowiązki pracodawcy związane z pełnieniem roli płatnika składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. • Wymienia obowiązki pracodawcy związane z pełnieniem roli płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych od wypłacanych pracownikom wynagrodzeń. • Charakteryzuje obowiązki pracodawcy 	<ul style="list-style-type: none"> • Porównuje różne formy zatrudnienia. • Wybiera najkorzystniejszą dla pracodawcy formę zatrudnienia pracowników w przedstawionej sytuacji. • Wyjaśnia działanie zasady nadrzędności prawa pracy. • Ocenia, czy w opisanych warunkach zawarcie innej umowy niż umowa o pracę jest zgodne z obowiązującymi przepisami. • Dobiera rodzaj terminowej umowy o pracę do konkretnej przedstawionej sytuacji. • Wyjaśnia pojęcie ryzyka zawodowego i przedstawia obowiązki pracodawcy z nim związane. • Kompletuje akta osobowe pracownika z przedstawionych mu pojedynczych dokumentów. • Wyjaśnia, na czym polega ochrona wynagrodzenia i jakie środki jej służą. • Sporządza pismo pracodawcy o wypowiedzeniu pracownikowi umowy o pracę. • Sporządza pismo pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika. • Sporządza świadectwo pracy.

Lp.	Liczba godzin	Temat	Material nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
				zatrudniającego kobiety i pracowników wychowujących dzieci. <ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje obowiązki pracodawcy zatrudniającego młodocianych. 	
30-33	3	Do dyspozycji nauczyciela			

Lp.	Liczba godzin	Temat	Materiał nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
1	1	Zasady pracy na lekcjach przedmiotu „Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej”	Podstawa programowa. Program nauczania. Materiał nauczania. Wymagania edukacyjne. Ocenianie. Sprawy organizacyjne. Organizacja pracy w pracowni.	5. Definiowanie pojęć: „podstawa programowa”, „program nauczania”, „materiał nauczania”. 6. Definiowanie pojęcia „wymagania edukacyjne”. 7. Wylizczenie źródeł, z których uczeń będzie korzystał w czasie nauki (podręcznik, ćwiczenia, inne źródła). 8. Wyjaśnianie zasad oceniania.	
2-3	2	Powtórzenie podstawowych wiadomości o rynku i działalności gospodarczej	Rynek. Popyt. Podaż. Mechanizm rynkowy. Równowaga rynkowa. Punkt równowagi rynkowej. Umowa sprzedaży. Zasada swobody umów. Działalność gospodarcza. Osoba fizyczna. Osoba prawna. Jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej. Formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Krajowy Rejestr Sądowy (KRS). Spółki osobowe i spółki kapitałowe.	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia pojęcia: rynek, popyt, podaż, równowaga rynkowa. Rozróżnia osoby fizyczne od osób prawnych. Wyjaśnia pojęcie „działalność gospodarcza”. Wyjaśnia pojęcie „organ osoby prawnej”. Wymienia rejestry, w których ewidencjonowane są w Polsce podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Na podstawie numeru NIP lub REGON sprawdza we właściwym rejestrze informacje o wpisanym do niego przedsiębiorcy. Wyjaśnia różnice pomiędzy spółkami osobowymi a spółkami kapitałowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia działanie mechanizmu rynkowego. Wyznacza graficznie punkt równowagi rynkowej. Określa sytuację panującą na rynku na podstawie relacji popytu i podaży. Na podstawie przedstawionego opisu sytuacji identyfikuje, czy określony rodzaj aktywności człowieka stanowi działalność gospodarczą. Na podstawie formy organizacyjno-prawnej działalności gospodarczej wskazuje rejestr, w którym powinna być ona zarejestrowana. Stosuje zasadę swobody umów.
3-4	2	Podjęcie decyzji o prowadzeniu działalności gospodarczej	Zalety i wady osoby przedsiębiorczej. Cechy ułatwiające i utrudniające prowadzenie działalności gospodarczej. Motywy podejmowania działalności gospodarczej, a życie osobiste. Etyka w biznesie. Obraz przedsiębiorcy w mediach. Nastawienie proklienckie.	<ul style="list-style-type: none"> Na podstawie obserwacji rzeczywistości potrafi wskazać etyczne i nieetyczne zachowania przedsiębiorców. Przedstawia motywy podejmowania działalności gospodarczej. Charakteryzuje zjawisko „samozatrudnienia”. Wymienia i charakteryzuje zalety prowadzenia działalności gospodarczej. Wymienia i charakteryzuje wady prowadzenia działalności gospodarczej. Wskazuje cechy ułatwiające prowadzenie działalności gospodarczej. Wskazuje cechy utrudniające prowadzenie działalności gospodarczej. 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia jaki wpływ może mieć prowadzenia działalności gospodarczej na życie osobiste przedsiębiorcy. Wyszukuje w Internecie informacje o polskich przedsiębiorcach, którzy odnieśli sukces w świecie i na podstawie przedstawionych informacji identyfikuje czynniki, które spowodowały ten sukces. Wyjaśnia na czym polega nastawienie proklienckie i wskazuje przykłady osób i firm posiadających takie nastawienie.
5-10	6	Przygotowanie do podjęcia działalności gospodarczej	Nisza rynkowa. Ograniczenia prawne w zakresie swobody podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej – działalność koncesjonowana, działalność wymagająca zezwolenia i działalność	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia pojęcie niszy rynkowej. Wymienia formy ograniczeń prawnych w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej. Korzysta z wyszukiwarki symboli PKD na stronie internetowej www.stat.gov.pl. 	<ul style="list-style-type: none"> Na podstawie opisów sytuacji umie wskazać nisze rynkowe. Wyjaśnia różnice między działalnością wymagającą koncesji, działalnością wymagającą zezwolenia a działalnością regulowaną.

Lp.	Liczba godzin	Temat	Materiał nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
				<p>(aktywizacji) sprzedaży.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia pojęcie „public relations” i podaje przykłady działań mających na celu ich kształtowanie. Wyjaśnia pojęcie sponsoringu i podaje przykłady sponsoringu. 	<p>rodzaj dystrybucji.</p> <ul style="list-style-type: none"> Formułuje warunki, jakie powinna spełniać skuteczna reklama. Na podstawie opisu sytuacji proponuje zastosowanie różnych technik promocji (aktywizacji) sprzedaży. Wyjaśnia wpływ planowania podejmowanych działań marketingowych na ich powodzenie.
34-37	4	Obsługa klientów	<p>Standard obsługi klienta. Regulaminy sklepów i serwisów internetowych. Realizowanie przez pracowników standardu obsługi klienta i kontrola tego procesu. Tajemniczy klient. Formy płatności. Płatności gotówkowe. Płatności bezgotówkowe. Formy płatności stosowane przez sklepy i serwisy internetowe. Dokumenty potwierdzające sprzedaż. Wydruk z kasy fiskalnej. Faktura. Rachunek. Dokumenty korygujące fakturę – nota korygująca, faktura korygująca. Obowiązki przedsiębiorcy związane ze sprzedażą konsumencką. Dodatkowe obowiązki przedsiębiorcy prowadzącego sprzedaż konsumencką poza lokalem przedsiębiorstwa. Dodatkowe obowiązki przedsiębiorcy prowadzącego sprzedaż konsumencką na odległość. Dodatkowe obowiązki przedsiębiorcy świadczącego usługi dla konsumentów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia pojęcie „standard obsługi klienta” zarówno w szerszym, jak i w węższym znaczeniu. Wymienia sposoby kontroli procesu obsługi klientów przez pracowników. Wyjaśnia pojęcie „tajemniczy klient”. Wymienia i charakteryzuje formy płatności. Opisuje sposób zachowania sprzedawcy przyjmującego płatność gotówkową. Opisuje sposób zachowania sprzedawcy przyjmującego płatność kartą płatniczą. Wymienia i charakteryzuje dokumenty potwierdzające sprzedaż. Sporządza rachunek i fakturę. Wymienia i charakteryzuje dokumenty korygujące faktury. Wymienia obowiązki przedsiębiorcy wynikające z prowadzonej przez niego sprzedaży konsumenckiej, sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa i sprzedaży na odległość. 	<ul style="list-style-type: none"> Opracowuje standard obsługi klienta na podstawie przedstawionych założeń. Analizuje zapisy regulaminów sklepów internetowych z punktu widzenia spełniania przez nie wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawnych. Proponuje zastosowanie określonych form płatności w przedstawionych sytuacjach. Sporządza dokument polecenia przelewu i wpłaty gotówkowej. Na podstawie przedstawionego opisu wskazuje, jakie dokumenty potwierdzające sprzedaż powinny być zastosowane. Sporządza fakturę korygującą i notę korygującą. Wskazuje dokument korygujący, jaki powinien być wystawiony na podstawie przedstawionego opisu sytuacji. Na podstawie przedstawionych opisów sytuacji ocenia prawidłowość postępowania przedsiębiorców pod względem wypełniania przez nich obowiązków wynikające z prowadzonej przez niego sprzedaży konsumenckiej, sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa i sprzedaży na odległość.
38-39	2	Konkurencja i współpraca z innymi przedsiębiorstwami	<p>Pojęcie branży. Podmioty tworzące branżę i inne podmioty działające na rzecz branży. Konkurencja. Kooperacja. Pojęcie samorządu gospodarczego. Izby gospodarcze. Organizacje pracodawców. Cechy i izby rzemieślnicze. Zrzeszenia handlu i usług</p>	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia pojęcie branży. Wskazuje przedsiębiorstwa należące do jego branży (chodzi o branżę związaną ze zdobywanym zawodem). Wskazuje organy władz publicznych, organizacje, stowarzyszenia i fundacje prowadzące działalność na rzecz jego branży. Identyfikuje powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami należącymi do jego branży 	<ul style="list-style-type: none"> Wskazuje przedsiębiorstwa z innych branż oferujące produkty, którymi zainteresowane są firmy z jego branży. Wyjaśnia pojęcie Corporate Social Responsibility (CSR). Wskazuje możliwe do zrealizowania przedsięwzięcia z innymi przedsiębiorstwami z jego branży. Analizuje działania firm konkurencyjnych do

